

بنام خداوند جان و خرد

آموزش و پرورش ویژه با رویکرد فناوری

نویسندگان

اسماعیل زارعی روارکی

(دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی)

الهه ولایتی

(دکتری دانشگاه علامه طباطبائی)

رحیم مرادی

(دانشجوی دکتری دانشگاه علامه طباطبائی)

فهرست نویسی فیفا

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآوران

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

نام کتاب: آموزش و پرورش ویژه با رویکرد ناوری

مؤلفان: اسماعیل زارعی زوارکی (دانشیار دانشگاه علامه املائی)، الهه ولایتی (دکتری دانشگاه علامه طباطبائی)، رحیم مرادی (دانشجوی دکتری دانشگاه علامه طباطبائی)

ویراستار: ساغر غلامی

ناشر: رشد فرهنگ

طراح جلد: حمید لچینیانی

صفحه آرای: انتشارات رشد فرهنگ

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: واصف

نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۶

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۴۰۰۰ تومان

انتشارات رشد فرهنگ

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۶۷-۱۹-۷

ISBN: 978-600-8867-19-7

آدرس انتشارات: تهران، خیابان مرتضوی، بعد از تقاطع جیحون، پلاک ۷۰۶

تلفن: ۶۶۸۹۰۹۷۶-۷

Email: Roshdefarhang@yahoo.com

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار مؤلفان.....	۱۹
بخش اول: آموزش و پرورش ویژه.....	۲۱
فصل اول: کلیات آموزش و پرورش دانش‌آموزان با نیازهای ویژه.....	۲۳
مقدمه.....	۲۴
مفهوم آموزش و پرورش استثنایی.....	۲۶
تاریخچه آموزش ویژه.....	۲۸
الف) تاریخچه آموزش ویژه در ایران.....	۲۸
ب) تاریخچه آموزش ویژه در جهان (امریکا و کانادا).....	۳۰
قوانین و مقررات آموزش دانش‌آموزان با نیازهای ویژه.....	۳۵
اهداف کلی برنامه‌ی درسی آموزش ویژه.....	۳۷
اهداف ویژه‌ی برنامه‌ی درسی آموزش ویژه.....	۳۷
هدف‌های مرتبط با رشد ذهنی.....	۳۷
هدف‌های مرتبط با رشد اخلاقی.....	۳۷
هدف‌های مرتبط با رشد اجتماعی.....	۳۷
هدف‌های مرتبط با رشد فردی و جسمی.....	۳۸
هدف‌های مرتبط با رشد زیبایی‌شناختی.....	۳۸
اهداف آموزش و پرورش استثنایی.....	۳۸
ضرورت و اهمیت آموزش و پرورش دانش‌آموزان با نیازهای ویژه.....	۴۰
طبقه‌بندی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه.....	۴۱
مروری بر فصل.....	۴۳
خودآزمایی فصل اول.....	۴۴

فصل دوم: گروه دانش آموزان با آسیب بینایی	۴۵
مقدمه	۴۶
راهبردهای تدریس ویژه برای دانش آموزان با آسیب بینایی	۵۲
خط بریل	۵۲
استفاده از باقیمانده‌ی بینایی (در صورت وجود)	۵۴
آموزش مهارت‌های زندگی روزه مره	۵۴
آموزش جهت‌یابی و تحرک	۵۴
میران شیوع و سبب‌شناسی	۵۵
کاربردهای فناوری‌های ارتباطات و ارتباطات برای آموزش دانش آموزان نابینا	۵۸
پست الکترونیکی	۵۹
تلفن‌های همراه گویش	۵۹
نرم‌افزار Nuance Talks & Zooms	۵۹
گفتگوی صوتی آنلاین	۵۹
نرم‌افزار بزرگ‌نمایی صفحه‌ی نمایش	۶۰
نرم‌افزار خواندن متون روی صفحه‌ی نمایش	۶۰
نرم‌افزار تشخیص نوری حروف نوشتاری	۶۰
نرم‌افزار تشخیص نوری الفبای نابینایان	۶۰
نرم‌افزار برنامه‌ی درسی چندرسانه‌ای	۶۰
نرم‌افزار ترجمه‌ی مطالب ریاضی وی‌مت	۶۱
نرم‌افزار تبدیل متن به بریل	۶۱
نرم‌افزار تبدیل بریل به متن	۶۱
نرم‌افزار تبدیل متن به صدا	۶۱

۶۲.....	نرم افزار خواننده صفحه نمایش جاوز.....
۶۲.....	نرم افزارهای درشت نمایی صفحه نمایش.....
۶۲.....	نرم افزار فارسی نویسا.....
۶۲.....	فناوری های کمکی برای آموزش دانش آموزان نابینا.....
۶۶.....	مروری بر فصل.....
۶۷.....	خودآزمایی فصل دوم.....
۶۹.....	فصل سوم : گروه دانش آموزان با آسیب شنوایی
۷۰.....	مقدمه.....
۷۲.....	اختلال های شنیداری.....
۷۲.....	نقص انتقالی.....
۷۲.....	نقص حسی - عصبی.....
۷۳.....	روش های متداول آموزش مهارت های ارتباطی.....
۷۴.....	دستورالعمل های ویژه برای آموزش به دانش آموزان با آسیب شنوایی در کلاس درس.....
۷۸.....	رایانه و نقش آن در آموزش کم شنوایان.....
۷۸.....	فواید آموزش مبتنی بر رایانه برای دانش آموزان کم شنوایان.....
۷۹.....	آموزش رایانه - یار.....
۷۹.....	اینترنت.....
۸۰.....	سخت افزارهای مخصوص ناشنوایان.....
۸۱.....	نرم افزارهای مخصوص ناشنوایان.....
۸۲.....	مزایای فناوری اطلاعات و ارتباطات برای کم شنوایان.....
۸۴.....	مروری بر فصل.....
۸۴.....	خودآزمایی فصل سوم.....

فصل چهارم: گروه دانش‌آموزان با آسیب‌های جسمی - حرکتی	۸۷
مقدمه	۸۸
فلج مغزی	۹۱
اثرات فلج مغزی بر کودک	۹۳
عوارض جانبی فلج مغزی	۹۴
صرع (اختلال تشنجی) و علل آن	۹۵
آسیب‌های استخوانی	۹۷
کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات	۹۸
مروری بر فصل	۱۰۰
خودآزمایی فصل چهارم	۱۰۱
فصل پنجم: گروه دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی	۱۰۳
مقدمه	۱۰۴
تعریف کم‌توانی ذهنی	۱۰۷
هوش	۱۰۸
مقیاس‌های هوشی رایج	۱۰۹
مهارت‌های سازشی	۱۰۹
مقیاس‌های رفتار سازشی	۱۱۱
سن بروز	۱۱۳
مروری بر فصل	۱۱۴
خودآزمایی فصل پنجم	۱۱۵
فصل ششم: گروه دانش‌آموزان دارای مشکلات یادگیری	۱۱۷
مقدمه	۱۱۸
راهبردهای تدریس ویژه برای دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری	۱۲۲

آموزش انفرادی.....	۱۲۲
آموزش مستقیم.....	۱۲۳
آموزش مبتنی بر رایانه و فناوری.....	۱۲۴
نرم افزارهای ترسیم نقشه‌ی مفهومی.....	۱۲۸
آموزش راهبرد.....	۱۲۸
مروری بر فصل.....	۱۳۰
خودآزمایی فصل ششم.....	۱۳۱
فصل هفت گروه دانش آموزان دارای مشکلات رفتاری- هیجانی.....	۱۳۳
مقدمه.....	۱۳۴
علائم اوتیسم.....	۱۳۷
آسیب در تعاملات اجتماعی.....	۱۳۸
آسیب در برقراری ارتباط.....	۱۳۹
رفتارهای قالبی و تکراری و علائق محدود.....	۱۴۰
سبب شناسی اختلالات طیف اوتیسم.....	۱۴۲
شیوع.....	۱۴۵
نحوه‌ی برخورد با دانش آموزان دارای اختلال طیف اوتیسم در مدارس.....	۱۴۶
(ب) اختلال کاستی توجه/ بیش فعالی.....	۱۵۰
ویژگی‌های تشخیصی و شیوع.....	۱۵۱
معیارهای DSM-5 برای اختلال کاستی توجه/ بیش فعالی.....	۱۵۳
راهبردهای آموزشی برای دانش آموزان دارای اختلال توجه / بیش فعالی.....	۱۵۵
انواع خود نظارتی.....	۱۵۸
کاربرد فناوری در آموزش دانش آموزان دارای اختلالات طیف اوتیسم.....	۱۵۹

۱۶۵	مروری بر فصل
۱۶۶	خودآزمایی فصل هفتم
۱۶۹	فصل هشتم: گروه دانش‌آموزان دارای مشکلات گفتاری - ارتباطی
۱۷۰	مقدمه
۱۷۱	اختلال‌های بیانی
۱۷۱	اختلال‌های آوایی
۱۷۲	اختلال‌های در فصاحت کلام
۱۷۲	اختلال‌های زبانی خاص
۱۷۵	استفاده از فناوری‌های ارتباطات و ارتباطات
۱۷۶	مروری بر فصل
۱۷۷	خودآزمایی فصل هشتم
۱۷۹	فصل نهم: گروه دانش‌آموزان با استعداد و تیزهوش
۱۸۰	دانش‌آموزان تیزهوش و ویژگی‌های آن‌ها
۱۸۳	راهنمای آموزش و پرورش دانش‌آموزان تیزهوش
۱۸۶	۱. تسریع در برنامه‌های آموزشی
۱۸۷	۲. غنی کردن برنامه‌های آموزشی
۱۸۸	۳. برنامه آموزشی ویژه برای گروه دانش‌آموزان تیزهوش (جداگانه)
۱۸۸	۴. پیچیده‌سازی محتوا
۱۸۹	۵. نوآوری محتوایی
۱۹۰	مروری بر فصل
۱۹۱	خودآزمایی فصل نهم
۱۹۳	بخش دوم: آموزش و پرورش دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی
۱۹۵	فصل دهم: ویژگی‌های دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی

۱۹۶	مقدمه.....
۱۹۶	ویژگیهای دانش آموزان کم توان ذهنی.....
۱۹۷	شخصیت.....
۱۹۷	توجه.....
۱۹۸	حافظه.....
۱۹۹	زبان.....
۲۰۰	پیشرفت تحصیلی.....
۲۰۱	فراشناخت.....
۲۰۲	تفکر عینی.....
۲۰۲	تعمیم دهی و انتقال.....
۲۰۴	مروری بر فصل.....
۲۰۵	خودآزمایی فصل دهم.....
۲۰۷	فصل یازدهم: انواع طبقه بندی کم توانی ذهنی.....
۲۰۸	مقدمه.....
۲۰۸	طبقه بندی روان شناسان از افراد کم توان ذهنی.....
۲۰۹	کم توانی ذهنی خفیف (بهره ی هوشی ۷۰-۵۵).....
۲۰۹	کم توانی ذهنی متوسط (بهره ی هوشی ۵۴-۴۰).....
۲۱۰	کم توانی ذهنی شدید (بهره ی هوشی ۳۹-۲۵).....
۲۱۱	کم توانی ذهنی عمیق (بهره ی هوشی زیر ۲۵).....
۲۱۱	طبقه بندی متخصصان آموزش و پرورش.....
۲۱۲	کم توانی ذهنی آموزش پذیر.....
۲۱۲	کم توانی ذهنی تربیت پذیر.....

- ۲۱۳.....کم توانی ذهنی حمایت پذیر.....
- ۲۱۳.....طبقه بندی پزشکان.....
- ۲۱۴.....کم توانی ذهنی اولیه (ارشی).....
- ۲۱۴.....کم توانی ذهنی ثانویه (محیطی).....
- ۲۱۵.....مروری بر فصل.....
- ۲۱۷.....خودآزمایی فصل یازدهم.....
- ۲۱۹.....فصل دوازدهم: عوامل کم توانی ذهنی و پیشگیری از آنها.....
- ۲۲۰.....داده.....
- ۲۲۰.....علل کم توانی ذهنی.....
- ۲۲۰.....الف) عوامل قبل از تولد (عوامل ژنتیکی).....
- ۲۲۰.....نشانگان داون.....
- ۲۲۱.....نشانگان X شکننده.....
- ۲۲۱.....نشانگان کلاین فیلتر.....
- ۲۲۲.....نشانگان صدای گربه.....
- ۲۲۲.....نشانگان کج ۲۲.....
- ۲۲۲.....نشانگان جنین الکلی.....
- ۲۲۳.....نشانگان پرادر - پلی.....
- ۲۲۳.....ب) عوامل حین تولد.....
- ۲۲۳.....فقدان یا کمبود اکسیژن مغزی.....
- ۲۲۳.....عامل RH.....
- ۲۲۴.....استرس حین تولد.....
- ۲۲۴.....ج) عوامل پس از تولد.....

۲۲۴.....	صدمات مغزی.....
۲۲۵.....	ضربه به سر.....
۲۲۵.....	آسیب‌های محیطی.....
۲۲۵.....	پیشگیری از کم‌توانی ذهنی.....
۲۲۸.....	مروری بر فصل.....
۲۲۸.....	خودآزمایی فصل دوازدهم.....
۲۳۱.....	فصل سیزدهم: نظام آموزش و پرورش دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی.....
۲۳۲.....	مقدمه.....
۲۳۳.....	وظایف معلمان دانش‌آموزان کم‌توانی ذهنی.....
۲۳۳.....	نظام آموزش و پرورش دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی.....
۲۳۴.....	دوره‌ی پیش از دبستان.....
۲۳۵.....	اهمیت و ضرورت آموزش پیش از دبستان.....
۲۳۸.....	دوره‌ی آموزش ابتدایی.....
۲۳۹.....	هدف‌های آموزش و پرورش ابتدایی.....
۲۳۹.....	دوره‌ی ابتدایی دانش‌آموزان با نیازهای آموزشی ویژه و کم‌توان ذهنی.....
۲۴۱.....	هدف‌های آموزش و پرورش ابتدایی دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی.....
۲۴۱.....	دوره‌ی متوسطه و مهارت‌های حرفه‌ای.....
۲۴۴.....	مروری بر فصل.....
۲۴۵.....	خودآزمایی فصل سیزدهم.....
۲۴۷.....	فصل چهاردهم: اصول و راهکارهای آموزش به دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی.....
۲۴۸.....	مقدمه.....
۲۴۸.....	نکات تسهیل‌کننده در امر یادگیری دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی.....
۲۵۱.....	راهبردهای آموزش به دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی.....

۲۵۴.....	ملاحظات آموزشی ویژه برای دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی.....
۲۵۵.....	اصول کلی آموزش به دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی.....
۲۵۸.....	مروری بر فصل.....
۲۵۹.....	خودآزمایی فصل چهاردهم.....
۲۶۱.....	فصل پانزدهم: محیط آموزشی مناسب برای دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی
۲۶۲.....	مقدمه.....
۲۶۲.....	محیط‌های آموزشی فراگیر.....
۲۶۵.....	چالش‌ها و موانع آموزش فراگیر.....
۲۶۶.....	محیط با کمترین محدودیت.....
۲۶۷.....	یکپارچه‌سازی آموزش.....
۲۶۸.....	محیط آموزشی مناسب برای دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی.....
۲۷۱.....	مروری بر فصل.....
۲۷۲.....	خودآزمایی فصل پانزدهم.....
۲۷۳.....	بخش سوم: فناوری و آموزش و پرورش ویژه
۲۷۵.....	فصل شانزدهم: کلیات فناوری و آموزش و پرورش ویژه
۲۷۶.....	مقدمه.....
۲۷۹.....	فناوری کمکی برای دانش‌آموزان با نیازهای آموزشی ویژه.....
۲۸۱.....	فناوری آموزشی برای دانش‌آموزان با نیازهای آموزشی ویژه.....
۲۸۳.....	مروری بر فصل.....
۲۸۴.....	خودآزمایی فصل شانزدهم.....
۲۸۵.....	فصل هفدهم: کاربرد سخت‌افزار در آموزش و پرورش ویژه
۲۸۶.....	سخت‌افزارهای مورد استفاده برای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه.....
۲۸۶.....	وسایل جانبی رایانه.....

۲۸۸.....	ابزارهای ورودی رایانه.....
۲۸۹.....	سایر تجهیزات رایانه‌های ویژه.....
۲۹۲.....	استفاده از تخته‌ی هوشمند.....
۲۹۶.....	مروری بر فصل.....
۲۹۷.....	خودآزمایی فصل هفدهم.....
۲۹۹.....	فصل هجدهم: کاربرد نرم‌افزار در آموزش و پرورش ویژه.....
۳۰۰.....	مقدمه.....
۳۰۱.....	نرم‌افزار هـ عنوان محور.....
۳۰۲.....	نرم‌افزارهایی برای سفارشی کردن منابع.....
۳۰۳.....	روش‌های نوشتاری حالت گرافیکی.....
۳۰۳.....	کمک‌رسانی از طریق نوشتار.....
۳۰۶.....	مروری بر فصل.....
۳۰۶.....	خودآزمایی فصل هجدهم.....
۳۰۷.....	فصل نوزدهم: کاربرد رایانه در آموزش و پرورش ویژه.....
۳۰۸.....	مقدمه.....
۳۰۸.....	رایانه به‌عنوان وسیله‌ی کمک یادگیری.....
۳۰۹.....	رایانه به‌عنوان وسیله‌ی کمک ارتباطی.....
۳۱۰.....	رایانه به‌عنوان اندام مصنوعی آدمی.....
۳۱۰.....	رایانه به‌عنوان وسیله‌ی کمک انگیزهای.....
۳۱۰.....	کاربرد رایانه در آموزش کودکان با نیازهای ویژه.....
۳۱۱.....	نابینایان و نیمه نابینایان.....
۳۱۱.....	ناشنوایان.....
۳۱۱.....	کودکان مبتلا به نارسایی توجه و بیش‌فعالی.....

۳۱۱.....	کودکان مبتلابه نقایص جسمی - حرکتی
۳۱۲.....	دانش آموزان کم توان ذهنی
۳۱۲.....	دانش آموزان مبتلابه ناتوانی های یادگیری
۳۱۲.....	کاربرد سنجش رایانه ای در تشخیص مشکلات یادگیری
۳۱۳.....	مزایای سنجش مبتنی بر رایانه
۳۱۸.....	مروری بر فصل
۳۱۹.....	خودآزمایی فصل نوزدهم
۳۲۱.....	فصل بیستم: کاربرد شبکه در آموزش و پرورش ویژه
۳۲۲.....	مقدمه
۳۲۳.....	ظرفیت های آموزش و شبکه برای دانش آموزان با نیازهای ویژه
۳۲۶.....	اشکال فناوری های مبتنی بر شبکه برای آموزش دانش آموزان با نیازهای ویژه
۳۲۷.....	امکانات چت و کلاس درس مجازی
۳۲۹.....	هایپرلینک
۳۲۹.....	محیط های مبتنی بر فناوری چندرسانه ای
۳۳۰.....	یادگیری الکترونیکی
۳۳۱.....	فناوری تولید و تشخیص گفتار
۳۳۲.....	مروری بر فصل
۳۳۲.....	خودآزمایی فصل بیستم

بخش چهارم: بازی های رایانه ای آموزشی با تأکید بر دانش آموزان کم توان... ۳۳۵

۳۳۷.....	فصل بیست و یکم: کلیات بازیهای رایانه ای و بازیهای رایانه ای آموزشی
۳۳۸.....	مقدمه
۳۳۹.....	تاریخچه ی بازیهای رایانه ای

۳۴۱.....	طبقه‌بندی بازی‌های رایانه‌ای.....
۳۴۲.....	پیامدهای مثبت بازی‌های رایانه‌ای.....
۳۴۳.....	پیامدهای منفی بازی‌های رایانه‌ای.....
۳۴۳.....	الف) آسیب‌های جسمانی.....
۳۴۳.....	ب) آسیب‌های تربیتی.....
۳۴۵.....	نگاه کشور ایران به بازی‌های رایانه‌ای.....
۳۴۷.....	نقش والدین در افزایش اثرات مثبت بازی‌های رایانه‌ای.....
۳۴۸.....	مراحل طراحی بازی‌های رایانه‌ای، انواع آن‌ها و نقش هر یک در یادگیری.....
۳۵۱.....	انواع بازی‌های رایانه‌ای و ویژگی‌های آن‌ها.....
۳۵۵.....	کاربرد انواع بازی‌های رایانه‌ای در یادگیری.....
۳۵۷.....	مروری بر فصل.....
۳۵۸.....	خودآزمایی فصل بیست و یکم.....
۳۵۹.....	فصل بیست و دوم: یادگیری مبتنی بر بازی‌های رایانه‌ای
۳۶۰.....	مقدمه.....
۳۶۴.....	نمونه‌هایی از انواع یادگیری از طریق بازی‌های رایانه‌ای.....
۳۶۵.....	ویژگی‌های بازی‌های رایانه‌ای آموزشی و رویکردهای آموزشی رایج برای مورد استفاده.....
۳۶۸.....	تمایز بین بازی‌های رایانه‌ای با بازی‌های رایانه‌ای آموزشی.....
۳۷۰.....	فواید استفاده از بازی‌های رایانه‌ای آموزشی.....
۳۷۱.....	تفاوت‌های جنسیتی در بازی‌های رایانه‌ای آموزشی.....
۳۷۲.....	مروری بر فصل.....
۳۷۳.....	خودآزمایی فصل بیستم و دوم.....
۳۷۵.....	فصل بیست و سوم: کاربرد بازی‌های رایانه‌ای آموزشی توسط معلمان
۳۷۶.....	مقدمه.....

موانع معلمان برای کاربرد بازی‌های رایانه‌ای در کلاس درس.....	۳۷۶
ارزشیابی از کیفیت فنی، هنری و آموزشی بازی.....	۳۸۰
ارزشیابی از بازخوردی که خود بازی به دانش‌آموز ارائه می‌کند.....	۳۸۰
ارزشیابی از میزان یادگیری دانش‌آموزان.....	۳۸۱
مروری بر فصل.....	۳۸۲
خودآزمایی فصل بیست و سوم.....	۳۸۳
فصل بیست و چهارم: کاربرد بازی‌های رایانه‌ای توسط دانش‌آموزان ...	۳۸۵
مقدمه.....	۳۸۶
اهمیت و ضرورت بازی‌های رایانه‌ای در آموزش و یادگیری دانش‌آموزان.....	۳۸۷
الزامات آموزش به دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی و قابلیت‌های بازی‌های رایانه‌ای و.....	۳۸۹
مروری بر فصل.....	۳۹۳
خودآزمایی فصل بیست و چهارم.....	۳۹۴
فصل بیست و پنجم: مطالعه موردی	۳۹۵
عنوان.....	۳۹۶
هدف‌های پژوهش.....	۳۹۶
فرضیه‌های پژوهش.....	۳۹۶
پیشینه پژوهش.....	۳۹۷
روش.....	۴۰۴
جامعه و روش نمونه‌گیری.....	۴۰۵
روش اجرای پژوهش.....	۴۰۶
توضیحاتی در خصوص نرم‌افزار بازی انتخاب‌شده برای استفاده در این پژوهش.....	۴۰۷
تعداد جلسات، طول زمان آموزش و چگونگی اداره فرآیند کلاس.....	۴۰۸
روش تجزیه و تحلیل داده‌ها.....	۴۰۹

۴۰۹.....	الف) آمار استنباطی.....
۴۱۰.....	ب) آمار توصیفی.....
۴۱۲.....	فرضیه اول پژوهش.....
۴۱۳.....	فرضیه دوم پژوهش.....
۴۱۵.....	خودآزمایی فصل بیست و پنجم.....
۴۱۷.....	فهرست منابع.....
۴۱۷.....	الف) منابع فارسی.....
۴۲۶.....	منابع انگلیسی.....

امروزه عامل فناوری را باید در فرایند آموزش و پرورش به ویژه آموزش و پرورش فراگیر^۱ در کنار سایر عوامل از جمله معلم، دانش آموز و محتوا به عنوان عاملی تاثیر گذار و مهم در نظر گرفت، چرا که بدون تلفیق هوشمندانه و موثر فناوری با فرایند تربیت، تحقق اهداف آن امکان پذیر نیست. به عبارت دیگر فناوری هم در ارائه خدمات آموزشی به دانش آموزان عادی و هم دانش آموزان با نیازهای آموزشی ویژه از ظرفیت های خوبی برخوردار است. در این زمینه باید گفت که نقش معلم در جهت بهره گیری هدفمند و موثر از فناوری، نقش ممتاز و منحصر به فردی است زیرا جز از طریق معلم نمی توان از فناوری در کلاس، مدرسه و حتی در خانه به شکلی مناسب و موثر بهره گرفت. بنابراین هنر معلم، شناخت ظرفیت ها، فرصت ها، چالش ها و تهدیدهای کم بر هر یک از فناوری ها و بهره گیری موثر آنها در راستای تحقق اهداف آموزشی و تربیتی کلاس درس است. ویژگی بارز و مهم کتاب حاضر، معرفی فناوری ها و چگونگی بهره گیری از آنها در آموزش و پرورش فراگیر برای دانش آموزان با نیازهای آموزشی ویژه است. این کتاب مبتنی بر سه بخش و بیست و پنج فصل است. در فصل اول، کلیات آموزش و پرورش دانش آموزان با نیازهای ویژه، در فصل دوم، گروه دانش آموزان با آسیب بینایی، در فصل سوم، گروه دانش آموزان با آسیب شنوایی، در فصل چهارم، گروه دانش آموزان با آسیب های جسمی - حرکتی، در فصل پنجم، گروه دانش آموزان کم توان ذهنی، در فصل ششم، گروه دانش آموزان دارای ناتوانی یادگیری، در فصل هفتم، گروه دانش آموزان دارای مشکلات رفتاری-هیجانی، در فصل هشتم، گروه دانش آموزان دارای مشکلات گفتاری-ارتباطی، در فصل نهم، گروه دانش آموزان با اختلالات تیزهوش، در فصل دهم، ویژگی های دانش آموزان کم توان ذهنی، در فصل یازدهم، انواع عیقه بندی کم توانی ذهنی، در فصل دوازدهم، عوامل کم توانی ذهنی و پیشگیری از آن، در فصل یازدهم، نظام آموزش و پرورش دانش آموزان کم توان ذهنی، در فصل چهاردهم، اصول و رایج های آموزش به دانش آموزان کم توان ذهنی، در فصل پانزدهم، محیط آموزشی مناسب برای دانش آموزان کم توان ذهنی، در فصل شانزدهم، کلیات فناوری و آموزش و پرورش ویژه، در فصل هفدهم، کاربرد سخت افزار در آموزش ویژه، در فصل هجدهم، کاربرد نرم افزار در آموزش ویژه، در فصل نوزدهم، کاربرد رایانه در آموزش ویژه، در فصل بیستم، کاربرد شبکه در آموزش ویژه، در

^۱ Inclusive Education

فصل بیست و یکم، کلیات بازی‌های رایانه‌ای، در فصل بیست و دوم، یادگیری مبتنی بر بازی‌های رایانه‌ای، در فصل بیست و سوم، کاربرد بازی‌های رایانه‌ای آموزشی توسط معلمان، در فصل بیست و چهارم کاربرد بازی‌های رایانه‌ای توسط دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی و در فصل بیست و پنجم تاثیر بازی‌های آموزشی رایانه‌ای برای دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی در قالب مطالعه موردی بررسی و تبیین شده است.

مطالعه کتاب حاضر، به کلیه معلمان، والدین، کارشناسان، پژوهشگران، دانشجویان و اساتید فعال در زمینه آموزش و پرورش فراگیر توصیه می‌شود. همچنین از این کتاب می‌توان به عنوان منبع درسی مناسبی برای دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری رشته‌های تکنولوژی آموزش و روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی بهره گرفت. امید است با بهره‌گیری هدفمند و موثر از ظرفیت‌های فناوری به ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات بتوان به گسترش نظام آموزش و پرورش فراگیر در سطوح ملی و بین‌المللی کمک نمود.

اسماعیل زارعی زوارکی، الهه ولایتی و رحیم مرادی

شهریورماه ۹۶